

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【四季泰雅語】 國中學生組 編號 1 號

gaga psaniq na qnxan rgyax

rgyax qaniy ga giwan qyunam qabax qalang, ini nbah mkrusa cquliq miyup qutux rgyax, mluw yan qaniy gaga klahang rgyax, qqes na qutux qutux qyunam uyi ga, wayan rema blequn pkgun qmasux binheci ta cyunga, qyunam, roq pyangun, qabax qqes qyunam, nyan qa mrhuw pklahang qalang mwah cmpung ru mlahang.

qutux qutux glux ga, nyan mlahang qutux qutux gaga na qqalup, uka sinnwalan ga, ini cbalay hmut miyup qyunam na cquliq, smi mrusa qyunam ga, siki mkkayan ru mqbaq, maha kya ga thuyay hmtuy sinqilan ru pincriqan. mtmaq nasa uyi, mlata cqa qyunam ga, lmon mqbaq ini ga cyan nha rema syan rusa qyunam qaca la. Gaga na qqnxan rgyax qaniy ga, giwan klahang pinsqunan qabax qyunam, msqutux inlungan hmtuy qinlupan ki hinriqan na cquliq, teta mblaq qabax qqnxan llaqi tayal. qutux qutux klahang gaga na qyunam qalanag ga, nyan nanak mrhuw cmpung qqes, hminas qqes hbiyax qsinux huyil ga, spatun nha qabax qsinux, mquriq magal cnriq na cquliq qsinux lga phugun la.

musa miyup qutux na qyunam ga, siki mqbaq ini ga cyan nha rema syan mrusa rgyax qaca, mhmud miyup lga, isu ki huyil magal qilis la, giwan

nyan mwah cmlaq qyunam na cinqyunam, qaniy ga, qutux nanak na psaniq, maki hupa sinn'ang na utux bnheci. qabax gaga qaniy ga snibil ki pinsbaqan binheci ta cyunga, qaniy uyi ga, giwan iyat tqlihul gaga qnxan klahang na qyunam, thuyay mwah mhut inlungan qabax llaqi na tayal puqing pqalup.

maki nanak sinrhuw gaga psaniq tayal, ciriq qsinux maki qyunam na cquliq ga, siki sbiq su qsahuy he na qnasux nqa cinqyunam, (yan nqa hquy na mit rgyax, waqit biyok nhyun, tnguqiy) ini su biqi ga, phugun su utux ta bnheci. mnaki qalang tayal, mha cqaniy hmiriq gaga hlga hqilan ru wayal ki mpyut puniq qbuli. nanu mica, ini calay hmut s'ari ru hmiriq, qsinux cniriq uyi ga, ana galun he nya hiya, nanak calay hquy na mit rgyax, waqit biyok nhyun ru tnguqiy ga, siki sbiq su cinqyunam, baha hmcwa, qabax qqaya na qsinux qaniy, san nha mbes m'yux biyok qinyatan, squnun nha maniq qutux klahang gaga na sinl'tan.

gaga klahang rgyax qaniy ga mtmaq inlungan ru kntayux ta tayal cyunga, qabax qqnxan, inlungan, ptiywawun, he prkyasun, nyan blequn mlahang cqa utux ta bnheci ta.

山林法則與禁忌

山林是部落共有財產。開疆鼻祖指派族人安置各地之初，即依山川地勢以及拓荒之先後定出領界，包括獵場、開墾預定地和耕地等，相鄰獵場之雙方部落領袖隨時檢視領界之移動或越界等情事。每個族群自有獵場，沒有經過同意，不得進入其他獵場，否則擾亂前人權益，是犯禁忌。若要放陷阱，必須通知族人。

山林法則在於維護共同獵場，排除外人越境盜獵和破壞環境，保障獵團成員權益，部落之間有清楚的共有獵場領域，獵狗追獵物追到其他部落領域，獵物就成為共有。獵人私佔獵物則會遭到懲治。

若在他人獵場捕獲之獵物，肉可以隨意取走，重要部份（如：山羊角、豬獠牙、鹿茸等）帶給獵場主人，避免受到祖靈懲戒。過去曾發生不幸事件，該家族香火斷絕。

山林法則是共同信念，族人生活中的禁忌規則、生存禍福、個人心智、社會化、情感、靈性長成，均受到祖靈的主宰與庇佑。